

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika Vseh svetnikov izide prihodnji list v soboto 2. novembra 1889.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

K valutnemu vprašanju.

Spisal Vaso Petričič.

II.

Padanje vrednosti denarja vršilo so je istodobno s padanjem ažija na 20% avstrijskih bankovcev proti zlatu. Tedaj je naša valuta kot srebrna valuta v resnici popravljena, kajti 100 gld. srebra so danes v internacijonalnem prometu ravno toliko vredni kakor 100 gld. bankovcev in naša država more dandanes kupiti vsako množino srebra za naše bankovce, ker poslednji stoje po meničnem kurzu še ugodneje nego srebro samo.

Ako tedaj država povrne avstro-ogerski banki tistih 80 milijonov, katere ji dolžuje, more potem poslednja zaradi razmerno ugodne kovinske rezerve vsak trenutek začeti s plačevanjem v gotovini, k čemur je sicer primorana s privilegijem, po katerem ima sama ona pravico izdajati bankovce, od katerih je potegovala radi njihovega štiridesletja trajajočega obrestovanja prav lep dobiček. Veliko vprašanje preustrojitve valute bi bilo tedaj do cela rešeno, ako bi bilo merodajno ono stališče, da poprej omenjene povišane cene ostanejo za naprej na sedanji visočini, namesto da bi se postopno imele znižati.

Vender je to padanje cene srebra jedina sreča usode ki je doletela našo državo v 19. stoletju, v katerem je bila na drugej strani takorekoč obsipana z britkimi udarci, ki so jo privedli do skrajne bede, od katere jo je le spasila obilnost životne moči njene.

Ker imamo ogromen državni dolg, ki zahteva leto na leto 350 milijonov obrestij, katere so, kakor kapital sam, zgovorne zvečine v srebru ali papirju, je to toli važno, da bode pri rešitvi valutnega vprašanja merodajno.

Ker razen tega nobena avtoriteta na svetu ne more biti porok, da ne bode srebro še bolj v ceni palo, zlasti, ker je produkcija v zadnjem času, zopet večja, ima ta okolnost pri nekdanji amorti-

zaciji našega državnega dolga tako velik pomen, da bi bil nezmisel to za nas tako ugodno stanje samovoljno zapustiti. Od leta 1800 sem palo je srebro za 50% in naravno naš državni dolg tudi: ako bi pa nastopilo vrednostno razmerje 1:23 $\frac{1}{2}$, bil bi pa naš državni dolg še za daljših 10% amortizovan.

Ker bi naš židovski denarni svet le prerad videl, da bi se najelo posojilo v zlatu, s katerim bi se pri nas ustanovila zlata valuta, ne sme Avstrijec noben trenutek pozabiti to zanj tako ugodno stanje; kajti, ako bi se danes naš dolg v srebru premenil v dolg v zlatu na podlagi današnjega vrednostnega razmerja, izgubili bi za zmeraj te ugodne šanse in ker je še negotovo, kakšne posledice bi se pri uvedbi zlate valute pri nas pokazale, bila bi ta neprilika, ki prouzročuje negotovost našega imetja, takorekoč uvečena; nasprotno bi naši zapadno-evropski upniki, ki imajo samo pravico zahtevati srebro, smejali se naši finančni najivnosti in to prav po pravici.

Nasprotno, ako bi nastopil danes še nepredvidni slučaj, na primer da bi ponehala neprimerno velika dobava ali da bi porasla poraba srebra z uvedbo srebrne valute v Avstriji, Rusiji, Braziliji, Turčiji, na Japonskem itd., ali da bi se našla izdatna poraba srebra za kako drugo stvar in bi se vsled tega znižalo vrednostno razmerje mej zlatom in srebrom od 1:21 $\frac{1}{2}$ na 1:18, to je, da bi se srebro podražilo za 8:4%, morejo naši državni upniki, ki imajo samo svojo korist pred očmi, z uspehom protestovati zoper gori navedeno, za njih neugodno premenjavo državnega dolga.

(Konec prih.)

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja, dne 29. oktobra 1889. l.)

(Dalje.)

Poslanec Klun pravi, da izvira današnji zakon iz inicijative drž. poslanca dr. Roserja, ki je v tej zadevi stavil samostalni predlog. Naučni minister obljubil je v šolskem odseku državnega zbora, da bode storil kaj za gluhoneme in za slepe. Že takrat kazal je govornik na velike ustanove v Kranjske v ta namen in izražal željo, naj bi predlogi učnega ministerstva ne bili samo akademični, ampak naj bi država prinašala za pouk teh nesrečnežev. Želel bi bil govornik, da bi se bilo iz Holzapfelneve ustanove že zdaj kaj dalo za gluhoneme, a kakor je videti v deželnoobdorskem poročilu, tega nikakor neče. Poučuje se ne samo 8, ampak 10 gluhonemih deklic v Št. Mihelu. Naj bi deželni zbor sklenil, da se jih poučuje ondu še več. Ali s poučevanjem, kakor ga namerava predloženi naučni načrt, se ne bode ničesar koristilo, le brezuspešne naklade bodo morale za ta pouk občine plačevati. K večjemu naj se načrt izroči v pretres in poročanje v prihodnjem zasedanji deželnega zbora.

Deželni predsednik baron Winkler še jedenkrat priporoča vladni načrt, posl. dr. Schaffer, pa meni, da ne bode mnogo časa več, ko bode treba pričeti s pripravami za novo stavbo blagodejnega zavoda. Ako bi pa bilo nujno treba, se lahko to, kar je deželni zbor za gluhoneme v Št. Mihelu na Dolenjskem že ustanovil, še popolni in razširi.

Poslanec Kersnik pravi, da je res dolžnost deželnega zbora, da uvaža vsako vladno predlogo najvestnejše. A da se predlog res natančno razmotravati more, treba popolnega gradiva. Če se naglašja dolžnost, treba je tudi materijala za to, tega pa doslej ni. Poročevalec nema ugovarjati za svojo

osebo, da se postavni načrt ta, izroči deželnemu odboru, kar tudi obvelja.

Poslanec dr. Tavčar poroča o prošnji Kranjske mestne občine za vzdrževanje gimnazija v Kranji tako:

Slavni zbor! Mestna občina v Kranji uložila je peticijo, s katero je ponovila koj za obstanek svoje gimnazije. Ravnokar smo razpravljali o načrtu zakona, s kojim je hotel naučni minister preskrbeti boljšo vzgojo gluhonemim in slepim otrokom v naši kronovini.

Ti otroci so pa neznaten faktor in če je vzlic temu naučni minister svojo skrb tako živo zanje izrazil, potem menim da je prišla peticija Kranjskega mesta v prav ugodnem času. Minister, ki zahteva, da se naj za gluhoneme in slepe otroke kaj stori, vender ne more trdega srca kazati nasproti zavodu, ki bi bil za prospeh olike mnogo važnejši, nego bi bile vse vzgojevalnice in učilnice, ki bi se ustanovile v teku 100 let za gluhoneme in slepe otroke v naši deželi!

O potrebi Kranjske gimnazije govoriti bilo bi pač nepotrebno. To potrebo najboljšo dokazuje tisti mnogoštevilni obisk, s katerim je prepluta višja gimnazija Ljubljanska od leta do leta. Vsako leto upiše se na ta zavod 800—900 dijakov. Jaz sem brez uspeha iskal po vsej Avstriji gimnazije, na katero bi dohajalo toliko število dijakov, kakor jih dohaja ravno na gimnazijo Ljubljansko. Jaz sicer nesem pedagog, a predrzmem se pa vender trditi, da je tak mnogobrojen obisk škodljiv.

Zavod s svojimi učiteljskimi močmi in svojimi sredstvi ne more zadoščevati nalogi, katero ima doseči. Učitelji morali bi pravi bogovi biti, če bi hoteli pri takem obilem številu dijakov doseči tiste uspehe, kateri so se dosegali nekdanj na gimnaziji Ljubljanski.

Če obiskuje torej gimnazijo v Ljubljani 800 do 900 dijakov, potem je evidentno dokazano, da gorenjska stran mora dobiti še jedno srednjo šolo, če se neče ugonobiti duševni napredek naroda. Tu naj se mi nikakor ne govori, da take učilnice pospešujejo jedino le duševni proletarijat. Naša kronovina še ne pozna tacega proletarijata in če bi ga tudi poznala, bi iz tega ničesar ne sledilo. Pri nas smo v tacih časih, da imata berač in bogatin, kmet in aristokrat jednako pravico do višje omike, srednje šole imajo odprte biti vsakemu, in če se boste prestrašili pred omenjenim proletarijatom, potem ne bo smel nihče drugi na gimnazijo kakor bogatin. Potem bo posebno tistim nadarjenim sinom kranjskih kmetov, ki nima posebnega imetja, za vedno zaprta gimnazija, kar ki tem žalostneje bilo, ker so ravno ti sinovi najboljši dijaki in smo že tudi doživeli in še vedno doživljamo, da iz njih postajajo najboljši advokati, profesorji, iz tega stanu dobivamo še celo barone itd.

Naučna uprava mora sama vse to priznati in če taki živi potrebi nasproti trdovratno zatiska svoje oči, je to dokaz temu, da Slovenci še vedno brez uspeha prosimo za tiste prvotne pravice, katerih narod, če hoče napredovati, nikakor pogrešati ne more. V resnici boj za obstanek gimnazije v Kranji ima nekaj žalostnega na sebi.

Deželni odbor že več let prosjači za ta zavod in v tem ga podpirajo tudi slavni državni slovenski poslanci. Zastopniki slovenskega naroda so od nekdanj udano podpirali sedanjo vladno. Ni jih bilo zvestejših privržencev te vlade, kot so bili ravno zastopniki slovenskega naroda!

Ko je potreboval gospod naučni minister no-

vega sekcijnega načelnika in ko se nikdo drugi n hotel podvreči neprijetnemu delu, utaknil je odlični slovenski poslanec roko v žerjavico, in izprosil je njega ekscelenciji zaželenega načelnika.

Nikdar niso zastopniki slovenskega naroda preglavice delali visoki vladi in jaz se ne spominjam trenutka, da bi bili kdaj krenili s steze, na kateri jih je z dopadanjem opazovala visoka vlada. Nikdar niso zastopniki slovenskega naroda s pretiranimi zahtevami stopali pred državne finance. In vendar se naučna uprava postavlja na stališče stroge opozicije, če zahtevajo zastopniki slovenskega naroda, če to zahteva visoki deželni zbor, če to zahteva ves narod, da naj bi se nam dodelila taka skromna koncesija, kakor bi bilo reaktiviranje gimnazije v Kranji.

Lahko rečem, da se bratom Čehom ni bilo tako težko boriti za svojo univerzo, kakor se moramo mi boriti za ponižno gimnazijo v Kranji. Ali bratje Čehi sedé za dolgo časa na gorkem, mi pa še vedno napenjamo vse moči, da bi dosegli svoj ponižni namen.

To je pač žalosten dokaz o tisti ničnosti, katera daje signaturo našemu političnemu delovanju, katera daje karakteristiko temu političnemu delovanju, tako, da bi bilo človeku bolje, da bi obupal in v vodo skočil, nego pa da se poda v brezupno delovanje, na brezupno politično naše polje.

Pred sabo imam knjigo „Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Oesterreich“. List za listom obračam ali povsod nahajam gimnazije, ki imajo komaj čez 100 dijakov in ki se ne nahajajo niti v takem zdravem kraju, niti v taki imovitosti in obljudenj okrajini, kakor bi se nahajala gimnazija v Kranji.

Navajam tu gimnazije v Beljaku, v Arnou-u v Kruml-ovu, v Ogerskem Gradišču, v Mikolov-u, Weidenu, v Kočevji i. t. d. Vsi ti zavodi stoje na dosti slabši podlagi nego bi stala gimnazija v Kranji.

Ali nikdo jih ne izpodkopa, tako da pride človek nehote do prepričanja, da se je nam gimnazij v Kranji prej kot ne samo radi tega odvezel, ker je bila to jedina slovenska gimnazija, katero smo na Kranjskem imeli!

Ugovarjalo se bo morda, da naj se, če se že mora ustanoviti nova gimnazija, ta ustanovi v mestu Ljubljanskem. Upravni odsek se ni mogel s tem prepričati, da bi bilo to koristno.

Kakor smo mi pravični nasprotni zahtevam Nemcev, vendar ne moremo priznati, da bi nemški živelj v naši kronovini imel trdo ležišče, kar se tiče srednjih šol.

Nemci, kojih 30.000 v deželi ni, imajo čisto nemško gimnazijo v Kočevji in tudi v Ljubljani imajo tako rekoč svojo nemško gimnazijo.

Če bi se hotel v Ljubljani ustanoviti še jedna gimnazija, je gotovo, da vlada ne bi nikdar privolila, da bi tukaj imeli dve slovenski gimnaziji.

Vlada naj si je vzeta iz desnice, naj si je izvzeta iz leve državnice zbornice bo zmiraj tiščala na to, da če se že hočete ustanoviti dve gimnaziji v Ljubljani, naj je jedna ustanovljena na strogo nemški podlagi.

Na to lahko prisežemo vsi, kar nas sedi tukaj v visoki zbornici.

Kakor radi priznavamo visoko inteligenco in kapital nemškemu življu v svoji sredi in kakor ne radi kratimo temu življu pravico do omike in odgoje, vendar pa zopet pripoznavamo, da Nemci v kronovini in posebno Nemci v Ljubljani neso tako zdatnega števila, da bi mogli iz svoje srede vzdrževati strogo nemško gimnazijo.

Do pike je jasno, da bi v Ljubljani ne bilo zadostno število nemških dijakov, s katerimi b druga gimnazija uspešno obstajati mogla. Iz tega pa nikakor ne sledi, da bi strogo nemška gimnazija ne imela zadostnega števila dijakov.

V naši državni administraciji velja še vedno načelo, da je ponemčevanje in oziroma germanizovanje slovanskih rodov tako potrebno, da brez njega država v svoji celokupnosti niti obstajati ne more!

Po tem načelu ravnali bi se tudi v Ljubljani. Predpisali bi za tisto gimnazijo, ki bi bila polu slovenska polu nemška, določeno število dijakov, katera bi vodja na ta zavod vsprejeti smel.

Tu bil bi prej kot ne maksimum 500 dijakov.

Oglasilo bi se pa še drugih 300 dijakov, katera bi potem brez usmiljenja pred prag postavili!

Ne mogli bi se nikamor drugam zateči, kakor na nemško gimnazijo, kjer bi jih z odprtimi rokami vsprejemali.

Druga nemška gimnazija v Ljubljani bila bi torej germanizatoričen zavod, kakor si ga boljšega in uspešneje delujočega niti naš prečastiti tovariš gosp. dr. Schaffer želeli ne more!

Pritrditi pa mora vsak, da so ravno srednje šole, na katerih se najlažje germanizuje.

Na ljudskih šolah, in tu mislim samo na Kranjsko, germanizacija skoro ni mogoča. Drugod se tudi po ljudskih šolah kruto germanizuje. Pri nas pa se more govoriti k večjemu o smešnih in brezuspešnih poskusih.

Drugače je pa stvar na gimnazijah!

Tam bode spreten germanizator, če mu da država sredstva na roke, in kdo mu jih rajše da kakor vlada, v teku 8 let prav lahko potujčil srca slovenski mladini in mi vsi vemo kake razmere postanejo potem, če pride potujčen dijak z univerze v javno življenje, kjer mu je odkazan važen delokrog!

Mi Slovenci se komaj vzdržimo, na drevesu človeštva in če se hočemo rešiti, ohraniti moramo pred vsem svojo narodnost.

Če torej preiskujemo vprašanje, je-li umestno tu ali tam ustanoviti srednješolski zavod, vprašati imamo pred vsem, kaj pravi k temu slovenska narodnost?

Bati se nam je germanizacije!

Ali najhujša in za nas najnevarnejša germanizacija bila bi tista, ki bi se ugneznila in sistematično upeljala po naših srednjih šolah.

Zategadelj izrekamo se proti drugej gimnaziji v Ljubljani ter bi mogli podpirati jedino le ustanovitev gimnazije v Kranji. Na drugo stran se ima naglašati, da leži Kranj bolj v središču imovite gorenjske strani, da ima mnogo zdravejšo lego od Ljubljane in da je vzdrževanje dijakov ondu veliko cenejše kakor v Ljubljani.

Še nekaj se mora naglašati.

Z Gorenjskega rekrutuje se večidel naša inteligencija. Tako nadarjenega in za šolanje unetega materijala ni kmalu v kaki pokrajini, kakor ga ima naša gorenjska stran!

Da bi to stran puščali brez gimnazije, to bi bilo pač krivično.

Nižja gimnazija pa bi tudi v prihodnje ne zadostovala svoji nalogi, ker bi bila to samo polovičen zavod.

Tudi bi kmetsko ljudstvo ne imelo do takega zavoda potrebnega zaupanja, češ, da je pomankljiv in da se na njem šolanja konec doseči ne dá.

Ker so razmere tako napete, da se naučna uprava ne bode mogla odtegniti ustanovitvi nove gimnazije za gorenjsko stran, storila bode najpametnejše, če reaktivira gimnazijo v Kranji in če razširi to gimnazijo v višjo gimnazijo.

Čemu vam bi še nadalje govoril.

Razlogi, ki govore za vse to, zadone zadnje čase vsako leto v tej zbornici; vi jih poznate in tudi visoka vlada jih pozna, zategadelj predlaga odsek:

Slavni deželni zbor naj sklene:

a) deželni zbor vnovič izreka, da je gimnazija v Kranji neobhodno potrebna in da so navzočni vsi pogoji, ki bi opravičevali razširjenje spodnje gimnazije v višjo gimnazijo;

b) deželnemu odboru se nalaga, da vnovič prosi pri visokem c. kr. naučnem ministerstvu za reaktiviranje spodnje gimnazije v Kranji z dostavkom, da naj bi visoko to ministerstvo uvaževalo, bi li ne kazalo te gimnazije razširiti v višjo gimnazijo;

c) deželnemu odboru se dalje naroča, da naj o tej stvari z nova uloži peticijo na državni zbor in vse one korake stori, kateri bi pospeševali ohranitev nižje gimnazije, oziroma razširjanje v višjo gimnazijo.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 31. oktobra.

Češki klub moravskih deželnih poslancev v Brnu je baje sklenil v deželnem zboru predlagati, da se izreče za osnovo češkega vseučilišča ali pa vsaj medicinske fakultete v Brnu. Dosti upanja ni, da bi deželni zbor pritrdil tacemu predlogu, ker bi češko vseučilišče na Moravskem jako pouzdignilo upliv češkega življa.

Občinski svet v Opavi je bil sklenil dne 27. oktobra 1886 l., da se pri občini nastavlja morejo le uradniki nemškega mišljenja. Ravno tako je ta svet bil sklenil, da se pri oddaji občinskih del in zalaganj more ozirati le na nemške prošilce. **Slezijška** deželna vlada pa ni razveljavila omenjenih sklepov, če tudi so protizakoniti. Ko so se lani razpisala mesta nekaterih občinskih uradnikov, se je zares stavljal pogoj, da prosilci morajo biti nemške narodnosti. Proti temu se je pritožil odvetnik dr. Stratil pri deželni vladi, pa brez uspeha. Še le pritožba pri ministerstvu je pomagala, da se je razveljavil sklep občinskega sveta gledé oddajanja služeb, ki nasprotuje članu III državnih osnovnih zakonov. Sklep glede oddajanja občinskih del in zalaganj je pa še vedno v veljavi, če tudi je ravno tako nezakonit. Morda bode zopet treba pritožb pri višjih instancah, da se zazveljavi.

Deželni zbor **solnograški** izrekel se je za direktno volitve v kmetskih občinah, pa le s tem pogojem, da se hkratu državnozbornski volilni red spremeni tudi v tem zmislu in da se bodo volitve vršile v vsakej občini doma, da ne bode treba volilcem hoditi daleč k okrajnim glavarstvom. Liberalni listi pišejo, da bi se ne dale vršiti volitve po posamičnih občinah, mi pa mislimo, da ne bi bilo posebnih težav, če se sedaj volitve volilnih mož lahko vrše pri županstvih v pričo vladnega komisarja.

Sedmograški Rumuni se na vse načine upirajo madjarizaciji. Veselo je, da jih v tej borbi podpira tudi višja duhovščina. Madjari osnovali so tudi na Sedmograškem kulturna društva, katera imajo namen širiti madjarizacijo. Kulturno društvo v Szamos Ujvaru je poprosilo Sibirjskega metropolita Romana Mirona, da bi blagoslovil njega zastavo, da bi potem delovalo z večjim uspehom. Narod bi ne bil tako nezaupen proti društvu, kateremu bi pravoslavni metropolit dal blagoslov. Metropolit je pa prošnjo kar odklonil, ker društvo deluje za raznarodnje Rumunov. Društvo je sedaj metropolitu poslalo izjavo, v kateri sklicevaje se na pravila svoja dokazuje, da nema teh tendencij, katere mu podtika metropolit. Ta izjava pa najbrž ne bode pomagala, ker metropolit dobro ve, da društvo s pravili le prikriva pravi namen svoj.

Enketa za **reformo pravoslavnih študij** je sklenila, da se število ur za nekatere pravnozgodovinske in pravnoznanse predmete nekoliko skrajša, da se bode potem uvelo predavanje ob avstrijske pravne zgodovini ter se bodo bolj gojili državopravni in narodnogospodarski predmeti. Statistika bode tudi obligatna za juriste, toda izpit iz nje se ne bode zahteval. Nadalje bodo juristi morali obiskavati kak občno izobraževalen predmet na filozofični fakulteti, katerega si bode vsak sam izbral.

Vnanje države.

„Moniteur Oriental“ izvedel je nekatere zanimivosti gledé posojila, katero je bil **bolgarski** vladi obljubil nek angleško ameriški sindikat. Ker se je stvar razdrila, zahteva sedaj načelnik skupine Clearque od bolgarske vlade milijon odškodnine za zgubo časa. Stambulov se je bil pa preveril, da omenjenega sindikata še nikdar bilo ni, da je bolgarski finančni minister samo bil prišel v roke zvezi sleparjev. V Sofiji so zvedeli, da načelnik omenjenega sindikata ni bil nikdo drugi nego nek K., ki je leta 1866. v Carigradu bil napravil konkurs in bežal v Ameriko. Pri tej slepariji je posredoval tudi Carigradski dopisnik „Standarda“.

Več **nemškimi** socialistom, ki so bili iztirani iz Berolina, se je dovolilo, da se smejo vrniti, ne da bi bili za to prosili. Vlada zaradi tega sedaj milejše postopa s socialisti, da bi državni zbor rajši dovolil podaljšanje zakona proti socialistom na nedoločen čas.

Pri dopolnilni volitvi za **angleško** spodnjo zbornico v Brightonu je sicer zmagal konservativec Loder, a vendar konservativci volilnega izida ne morejo biti posebno veseli, kajti liberalni kandidat dobil je nad 2000 glasov več nego ob zadnjih občnih volitvah. Konservativci zgubljajo povsod na Angleškem upliv in torej nimajo pričakovati posebno ugodnega izida pri prihodnjih občih volitvah.

Dopisi.

Iz Ljubljanske okolice 29. oktobra.

(K izjavi gosp. poslance Dragoša v „Slovenski“ od 28. oktobra t. l.) Na moj zadnji dopis odgovarjate mi g. poslanec, da Vi neste načeloma proti izboljšanju plač ljudskih učiteljev, temveč, da je sedaj letina slaba in da finance dežele ne dopuščajo deželi večjih bremen nakladati, in slednjič pravite v svoji „Izjavi“, da jaz s tem početjem ne bom svoji stvari koristil. Ako ste se g. poslanec bavili vsa leta s čitanjem dež. zbora kranjskega, kakor pisatelj teh vrstic, tako ste morali vendar prišli k spoznanju, da se vsaka prošnja, katera prihaja na deželni zbor, odda kacemu odseku. V jako redkih slučajih se zavrže in „a limine“ v koš vrže. In ravno Vi g. poslanec ste mogli vendar kaj tacega nameravati, ker drugače bi se vendar k besedi ne oglasili? Čast stanu, ki

je ogromno zastopan v deželi, mislim, vendar za- služi, da se o njega prošnji ne preide na dnevni red, temveč, da se zasliši mnenje in nasvet finančnega odseka, potem bi Vi lahko svoj glas pouzdignili, ako bi finančni odsek ne bil tako ukrenil, kakor bi Vi želeli. Vsaka najmanjša in neznatna prošnja odda se, če je tudi mnenje celega zbora „a priori“ nasprotno, brez debate kakemu odseku. To je bilo gosp. poslanec neumestno od Vas, da ste učiteljskemu stanu duri pred nosom hoteli zapreti. Da mi učitelji isto tako revščino ljudstva poznamo, kakor Vi, ker tudi mi živimo mej ljudstvom, bodite prepričani. Kadar koli smo moledovali za zboljšanje plač, bile so finance temu krive, da so se prošnje odbile. Kaj nam koristi Vaša izjava, da načeloma pripoznate, da je potreba velika učiteljev na deželi, ko pa se nas leto za letom otriva. Ko so se častnikom plače poboljšale, takrat nismo slišali nič o slabih financah naše revne dežele, jednoglasno se je dovolilo, a zdaj ko naj bi se učiteljem, sinovom dežele malo zboljšalo njihovo tužno stanje, je vedno finančno stanje dežele, ko je vendar tak kapital produktiven, a prejšnji ne, tako, da je vsaka prošnja bila zaman. Gosp. deželne poslance pa prosim v imenu dobre stvari, ne preidite o naših prošnjah na dnevni red; ako bi že moglo biti, tako izrekel bi željo naj bi se v teku prihodnjega leta sklicala anketa, ki naj bi prihodnjemu zasedanju dež. zbora predlagala načrt, kako bi se plače zboljšale, ne da bi se finančno stanje dežele obtežilo. Za sedaj naj bi se pa za one učitelje brez stanovanja, v proračun postavila kaka višja svota, da bi se jim nekoliko pripomoglo k stanovanju in na prvi mah nekoliko pomagalo. Tako početje bi gotovo dober utis napravilo na vse učiteljstvo. K.

Domače stvari.

— (V deželnem zboru) utemeljeval je danes poslanec Hribar v poldrugo uro trajajočem, bogato s statističnimi podatki podprtem govoru potrebo deželne hipotečne banke. Predlog se je izročil posebnemu odseku 7 članov. Po 12 uri se je seja prekinila in se je ob 2. uri popoldne nadaljevala.

— (V deželni proračun za l. 1890) postavljenih je za osuševanje Ljubljanskega barja 40.000 gld. za Kamniško železnico, poleg prvotno dovoljenih 50.000 gld. še 35.000 gld. in za zgradbo bramborske vojašnice v Ljubljani 50.000 gld. Doklade pa se zaradi tega ne bodo nič povišale.

— (Priznanje in zahvala.) Dvorni tajnik švedskega kralja poslal je zahvalno pismo našemu rojaku g. dr. K. Glaserju, ki je poslal svoj spis „Altnordisch“ švedskemu kralju Oskarju II. kot častnemu predsedniku osmega mejnarodnega shoda orientalistov. „Edinost“.

— (Vojvoda Virtemberški) pripeljal se je včeraj zvečer ob 6. uri v Ljubljano nadzorovat tukajšnje vojaštvo.

— (Gosp. Fran Kalister,) znani rodoljub v Trstu, podaril je „Dijaški kuhinji“ 50 gld.

— (Žalostni popravki.) Župnijski urad Hrenovice poslal nam je „ne toliko ozirajoč se na znani §. 19. tisk. postave, ampak resnici na ljubo“ sledeči popravek: „V št. 249. „Slov. Naroda“ dne 28. oktobra 1889 navedena notica, da je bila dne 27. oktobra 1889 na Razdrtem „čez deset let zopet jedenkrat sv. maša „od fare“, ni povsem resnična, ker bila je ta sv. maša že čez dva dni, ne še le čez deset let. Dne 25. oktobra 1889 je namreč gosp. kaplan Fr. Lakmajer „od fare tam maševal, 27. oktobra pa podpisani“. (Alojzij Puč, župnik.) — Ker župnijski urad niti ne ugovarja, da pred 25. t. m. celih deset let ni bilo na Razdrtem nobene maše „od fare“ in je ves popravek le slab dovtip, ker je župnijski urad v tem oziru gotovo najbolj kompetenten, je jasno, kakó zanesljiva so „Slovenčeva“ poročila in kakó žalostni so njegovi popravki.

— (Uredništvo „Slovenčeva“) opozarjamo gled gibanja v kočevskem Koprivniku na dopis v „Deutsche Zeitung“ z dne 29. t. m., ker nam danes nedostaje prostora, da bi o tem kaj več pisali.

— (Iz Prage:) „Hlas Naroda“ priobčil je kot volilni manevr lažljivo vest proti dr. Podlipnemu, kateri je na to poslal stvaren popravek. Ker rečeni list popravka ni vsprejel, je dr. Podlipny glavnega urednika, Staročeha Brafu, na dvoboj

pozval. Braf je dvoboj odklonil, na kar je dr. Podlipny izjavil, ako Braf do 30. t. m. ne dá zadoščenja ali dvoboja ne vsprejme, si bode sam zadoščenje dobil.

— (Čitalniški pevski zbor) pel bode jutri na dan Vseh svetnikov ob 3. uri popoldne pri „Sokolski piramidi“ na mirodvoru pri sv. Krištofu.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) pelo bode jutri na praznik Vseh svetnikov ob 4. uri popoldne žalostinke pri velikem križi na novem pokopališču v spomin pokojnim svojim društvenikom in njega prijateljem.

— (Slovensko gledališče.) Jutri (Vseh svetih dan) igrala se bode žaloigra „Mlinar in njegov hči“. Igra še vedno ugaja našemu občinstvu in bode izvestno tudi takrat napolnila hišo. Ulogo mlinarja Črnota, katero je do zdaj igral g. Kocelj, prevzel je letos režiser g. Borštnik, ulogo groboka, dozdej v rokah g. Verovška, g. Sršen. — Ustopnina je znižana na 60, 50, 40, 30 in 20 kr.

— (Domača obrtnost) Cerkev Jezusovega srca dobila je po darežljivosti g. kanonika Zamejca nov nakit, v gotičkem slogu skovano ograjo pred cerkvenimi vrati, katero je jako lepo izdelal kjučavničar gosp. Pilko.

— (Slovenski otroški vrt družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu) bode se otvoril, ako ne bode kake nepričakovane zapreke, dne 19. novembra, na imendan cesaričin.

— (Krasno sliko Matere Božje z detetom,) slikano s pastelnimi barvami, (posnetek po G. Max-u), razstavil je g. Ludovik Grilec v prodajalnici J. Giontinijevi. (Podoba je na prodaj.) Slika ta, kakor tudi mnogo portretov njegovega dela, katere smo videli, dokaz so o umetnikovi zmožnosti, kajti slikane so vse z živostjo in mehko tako, da smelo trdimo, da je g. Grilec v enakih delih umetnik v pravem pomenu besede in želimo mu, da bi ga za umetnost zanimajoče se občinstvo prav izdatno podpiralo.

— (Gradnja bolnice za kužne bolezni.) Deželni odbor nasvetoval je v tej zadevi v današnji seji: 1. Gradnja bolnice za kužne bolezni po načrtih in proračunih o troških, katere je izdelal deželni stavbni urad se odobri; 2. gradnjo izvršiti je v dveh letih; 3. deželni odbor se pooblašča, trgovskemu, bolniškemu in penzijskemu društvu zagotoviti izključno porabo dveh sob, vsaka z 2 posteljama, proti letni odškodnini 200 gld; 4. deželni odbor se pooblašča, za leto 1889. za stavbo infekcijske bolnice dovoljeni kredit 10.000 gld. porabiti v stavbnem letu 1890. in se mu v pokritje l. 1890. naraslih stavbnih stroškov da na razpolago iz deželnega zaklada za l. 1890. daljni kredit 10.000 gld.

— (Užitninski davek za Kranjsko.) Včeraj je bil pri finančnem vodstvu oddan užitninski davek za onih sedem okrajev, za katere pri prvi dražbi ni bilo ponudnika. Izključna cena je bila za vseh sedem okrajev 51.700 gold. Vsled sklepa deželnega zbora je tudi deželni odbor poslal svojega zastopnika k dražbi, ki je pri ustni ponudbi največ ponujal, namreč po 10% do 15% nad izključno ceno, toda ko so se odprle pisane ponudbe, pokazalo se je, da so nekateri podjetniki še več ponujali in da je bila deželnega odbora ponudba povsod presežena. Sploh so se oddali rečeni okrajji za 15.500 gld. dražje, nego so bili izključeni. Deželni odbor je s tem, da se je udeležil dražbe, deželi na 40% deželnih nakladah na užitnino pridobil nad 6000 gld.

— (Zgradba nove bolnice v Ljubljani.) Deželni odbor stavil je v tem oziru sledeče nasvete v današnji seji deželnega zbora: 1. Deželnemu odboru se naroča, da prihodnjemu deželnemu zboru predloži natančne načrte in proračune o troških za stavbo nove bolnice, in pri tem z ozirom na deželne finance skrajno štedi. 2. Deželni zbor vzame ponudbo g. J. Gorupa, tikajočo se nakupa bolniškega posestva in odmembe bolniškega poslopja za ustanovitev višje dekliške šole s slovenskim učnim jezikom, v razveselilno znanje, o tej ponudbi pa more še le tedaj odločiti, kadar se predlože načrti in proračuni o troških za novo bolnico. Deželnemu odboru se torej naroča, da g. J. Gorupa izreče zahvalo deželnega zbora na njegovi preblagodušni odmembi ter istega prosi podaljšanja v ponudbi z dne 26. novembra 1888. leta določenega roka do konca 1890. leta. 3. Deželni odbor se pooblašča, bolniščno poslopje svojedobno za kolikor

možno ugodno ceno prodati. 4. Deželni odbor se dalje pooblašča, za slučaj, če bode gradnja nove bolnice zagotovljena, za razširjenje stavbinskega prostora neobhodno potrebno zemljišče kupiti, v katero svrbo se mu iz deželnega zaklada dovoli kredit 5000 gld. 5. Deželnemu odboru se naroča, z Uršulinskim redom obravnave, tikajočo se višje dekliške šole s slovenskim učnim jezikom, nadaljevati, eventualno zjediniti se z redom o plačilu prispevka iz deželnih sredstev za ustanovitev in vzdrževanje tega učnega zavoda. 6. Z ozirom na to, da bode stavba porodniškega zavoda v bolnici, kjer bode treba napraviti učne prostore za porodničarsko šolo in stanovanja za babico in učenke, stala več kot 50 tisoč goldinarjev, obrne se naj deželni odbor do visoke naučne uprave z utemeljeno prošnjo za prispevek k stavbinskim stroškom. Poročilo s predlogi izroči se finančnemu odseku v poročanje.

— (Izpred sodišča.) Vsled neosnovane ovadbe trgovca Fr. Oreška bila je danes pri c. kr. deželnem sodišču glavna obravnava, pri kateri je bil zatoženec g. Karol Počivavnik (zagovornik g. dr. Tavčar) oproščen.

— (Novi krajcarji.) Finančno ministerstvo je baje odredilo kovanje 30 milijonov novih krajcarjev. Delo se ima izvršiti do konca marca prihodnjega leta, novi krajcarji prišli bodo pak v promet že ob novem letu. Stare krajcarje prekovali bodo v nove. Isto tako nameravajo izdati nove, bolj priročne četrtake.

— (Stereoskopni salon.) Velik ljubitelj umetnosti je bil nesrečni kralj bavarski Ludovik II. Posebno so občudovanja vredni gradovi, katere je dal on zgraditi z veliko umetnostjo. Gotovo je marsikdo že želel videti te čarobne stavbe, pa se mu ni ponudila prilika. Sedaj ima pa priliko, da ogleda te prizorke njih podobe v stereotipnem salonu „pri Maličič“ in si potem more predstavljati njih velečastnost.

— (Nevarnega tatu Janeza Jamnika.) rodod iz Škofje Loke, starega blizu 60 let, kaznovanega že večkrat zaradi hudodelstva tatvine, katero obrt je že nad 35 let z uspehom izvrševal, prijel so po dolgem zasledovanju po noči 12. dne oktobra na hrvaške meji žandarmi iz postaje na Jesenicah na Dolenjskem. Jamnik umrl je že prihodnjo noč v zaporu okrajne sodnije v Kostanjevici. Domneva se, da se je zastrupil v onem trenutju, ko je čutil, da je od žandarmov zasačen.

— (Utonil,) oziroma ubil se je v nedeljo 27. oktobra ob 3. uri popoldne neki Božiček iz Čateža pri brodu ob Savi, ko je prišel iz Brežic čez brod nekoliko vinjen ter padel iz precej visokega nezavarovanega obrežja po obzidju v Savo tako silno, da je bil v trenutju mrtev.

— (Pogreša se) g. kapelan Rozman iz Knežaka. Pred desetimi dnevi je odšel, ne da bi bil komu povedal kam.

— (Plemenske bibe) kupili so v Lescah: baron Rechbach, graščak na Krumbergu, A. Staré iz Mengša, Janez Kavčič iz Sore, baron Apfaltrern s Križa.

— (Trgatev v župniji Velika Dolina.) odlično vinorejnem kraju na Dolenjskem, bila je končana do 21. oktobra. Pridelka, katerega je letos deloma tudi peronospera uničila, je približno jedno desetino od navadne letine izpred filokserne dobe. Z ozirom na kakovost pa je pridelek razmerno še precej dober.

— (Mej Varaždinom in Čakavcem) se je včeraj promet zopet pričel in železnica zopet redno vozi.

— (Odbor Pevskega društva „Zarja“ v Rojanu.) Občni zbor novo ustanovljenega pevskega društva „Zarja“, bode v nedelje dne 3. novembra v gostilni g. M. Boleta v Rojanu po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Upisovanje udov; 5. Posamezni nasveti; 6. Volitev novega odbora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 31. oktobra. Cesar vsprejel grofa Hohenwarta v avdijenci. — Kalnoky odpotuje zvečer na večdnevni obisk k Bismarcku v Friedrichsruhe.

Meran 31. oktobra. Cesarica danes v Miramare odpotovala.

Madrid 31. oktobra. Na avstrijskem veleposlaništvu bil včeraj nadvojvodi Albrechtu

na čast zajutrek, katerega so se udeležili Sagasta, vnanji, pomorski in vojni minister. Zvečer bil v kraljevski palači velik koncert, h kateremu bilo povabljenih 400 oseb. Kraljica regentinja podelila nadvojvodi veliki križ reda sv. Ferdinanda.

Razne vesti.

* (Srednjih šol na Češkem, Moravskem in Šleskem) je 118, in sicer 67 nemških in 51 čeških. Nemške šole pobaja 13.258 nemških in 17.388 čeških in poljskih dijakov. Češke pa pobaja 16.754 čeških in poljskih in 148 nemških dijakov. Čeških srednjih šol vzdržuje se 13 na stroške občin in 38 na stroške države; nemških pa vzdržujejo občine le 7, država pa 60. Najslabše je za slovanske srednje šole skrbjeno v Šleziji, kjer država za 281.000 Slovanov ne vzdržuje nobene srednje šole. Te številke vender dovolj jasno govoré, ali je Nemeč ali Slovan prikrajsan v pravicah svojih.

* (Bolgarska krestomacija.) Profesorja Kastov in Mišev izdala sta krestomacijo, v kateri sta objavila v prevodih tudi boljša dela pisateljev drugih slovanskih narodnosti. Posebno sta se ozirala na rusko in poljsko slovstvo. To delo jako hvale v Peterburgu izhajajoči „Kraj“, pišoč, da je prekosilo vsa pričakovanja. K prevodom del so pridejani tudi kratki životopisi njih pisateljev.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 20. številki naslednjo vsebino: „Südmark“ in Slovenci. — O kritiki dr. Mahnič. II. K nasprotiškim razpravljanjem o nam očitnem razširjanju protestantskih načel. — Povadilsja kuvšin pó vodu hoditi... Očrki iz ruskega življenja, spisal Róščin. (Dalje.) — Dopis. Izmed galiških Rusov. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročnina izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., pololetno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijsne srečke 30. oktobra.
 V Brnu: 87, 83, 21, 24, 38.

Tuji:

27. oktobra.

Pri **Slonu**: voj. Württemberg iz Grada. — Florian-schütz iz Grada. — Beckers iz Požuna. — Grelleois iz Gorice. — Paul iz Warnsdorfa. — Mallner z Bleda. — Müller z Dunaja.
 Pri **Malič**: Bichler, Lowy, Neuberger, Kaser, Kramer z Dunaja. — Hudovernik iz Celja. — Hirsch iz Budapeste.
 Pri **Bavarskem dvoru**: Preiss iz Neukofena. — Schneider iz Seča.
 Pri **Južnem kolodvoru**: Hullman iz Trsta. — Berghold iz Beljaka.

Tržne cene v Ljubljani dne 30. oktobra t. l.

Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	4 66	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno,	24
Oves,	3 —	Mleko, liter	8
Ajda,	5 30	Goveje meso, kgr.	58
Proso,	4 66	Telečje	56
Koruza,	5 —	Svinjsko	60
Krompir,	2 67	Koštrunovo	32
Leča,	12 —	Pišanec	40
Grah,	13 —	Golob	19
Fižol,	10 50	Seno, 100 kilo	2 23
Maslo, kgr.	1 —	Slama,	2 82
Mast,	70 —	Drva trda, 4 metr.	7 15
Špeh frišen	56 —	mehka, 4	4 30

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
30. okt.	7. zjutraj	740 5 mm.	11.4° C	sl. svz.	obl.	18 40mm.
	2. popol.	740 5 mm.	14.0° C	sl. sah.	obl.	dežja.
	9. zvečer	740 9 mm.	12.4° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 12.6°, za 4.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 31 oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 85.70	gld. 85.70
Srebrna renta	85 85	86 —
Zlata renta	109 60	109.50
5% marcna renta	100 85	101.05
Akcije narodne banke	919 —	919 —
Kreditne akcije	314.50	314.25
London	119 05	119.05
Srebro	—	—
Napol.	9.47	9.47
C. kr. cekini	5.66	5.66
Nemške marke	58.35	58.35
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	178
Ogerska zlata renta 4%	101	30
Ogerska papirna renta 5%	97	40
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. ba ike	120	149
Tramway-društ. velj 170 gld. a. v.	224	—

Dva dečka

močna in krepka vsprejem tukoj

za pekovska učenca.

(917-1)

Ernest Niederhofer

Ljubno (Leoben) Štajersko.

Občinski tajniki

in druge inteligentne osebe, ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiko, naj povprašajo gledé jako znatnega postranskega za-služka, kateri se vedno vekša in traja več let, pod: „G. A. G. 1.867“ poste restante Gradec. (806-5)

Službe išče

trgovski pomočnik

izučen na Kranjskem v prodajalnici jedil in družega blaga. Zdaj je v službi na Reki in bi rad premenil službo, ker mu morskí zrak ne ugaja. (913-2)

Somenj

v Preski pri Medvodah dne 4. novembra t. l.

za konje, govejo živino, prašiče, drobnico in vsake baže blago.

J. Cvajner,

(906-2)

župan.

Prevzeteje podjetja.

Usojam se s tem udano naznanjati, da sem prevzel

restavracijo na novem strelišči

ter da se bodem prizadeval kakor prednik moj najmarljiveje p. n. gostom z dobro kavo, čajem, čokolado, z mrzlimi in gorkimi jedili, svežim pivom, s pristnimi dolejnjskimi in bizeljskimi vini

v popolno zadovolnost streči. — Za prav mnogo-brojni obisk se priporoča

z velespoštovanjem

Andrej Zallar

(916)

restavratér.

Lastne zaloge

v tuzemstvu:

Dunaj, Budimpešta, Praga, Levov, Gradec, Trst.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilnice v Evropi. (Ustanovljena 1840.)

Lastne zaloge

v inozemstvu:

Berolin, Monakovo, Milan, Rim, Lyon, Varšava, Bombay.

DITMAR-JEVE SVETILNICE

R. DITMAR-JEVA

Dun. bliskovna svetilnica 30" svetilna sila 105 sveč.

Fonometrično izmerila gospoda Dr. L. Weber, kralj. profesor na vseučilišči v Vratislavi. Dr. R. Benedikt, docent na tehniki na Dunaji.

R. Ditmar-jeva Dunajska bliskovna svetilnica užiga, regulira in ugasuje.

R. DITMAR-JEV

Brilantni meteorni svetilec s kroglastim plamenom.

Velikosti: 15", 20", 25", 30", 35", 45" Svetilna sila: 31 50 70 87 138 157 sveč za

mizne in viseče svetilnice, lestence, stenske svetilnice, zaprte svetilnice itd.

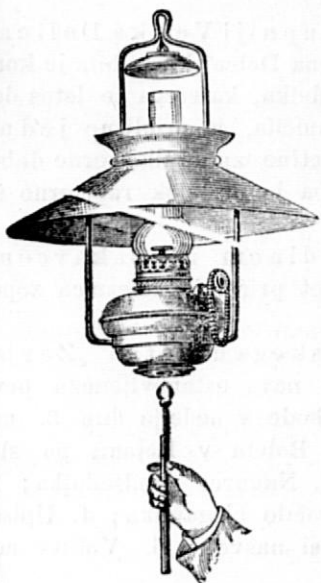
Solnčni svetilec 15" in 18"

Dunajska bliskovna svetilnica 30". davno preverjena sistema za mizne, viseče in stenske svetilnice.

Vse steklene stvari,

ki so potrebne za petrolejske svetilnice, — v največje izbiri.

Mizna svetilnica z brilantnim meteornim svetilcem.



Se posebno opozarja.

Posrečilo se mi je še bolj dovršiti svoje lani izumljene meteorske svetilce (s kroglastim plamenom), ki so dosegli velikanski uspeh v tuzemstvu in povsod v inozemstvu, njihovo svetilno silo še povekšati, ravnanje z njimi pa napraviti jednostavneje, da se (15", 20" in 30") lahko prižgejo, ko se proč vzame svetilničen vence, ne da bi se moral proč vzeti še cylinder, tulpa ali pa strešica. (Glej podobo.)

Ilustracije in ceniki pošljejo

se takoj zastonj in franko.

(678-10)

Ditmar-jeve svetilnice ima skoro vsaka



boljša trgovina s svetilnicami na prodaj.

Tovarniška znamka.